

паднали по бойните полета, през късен нощен час излизат из гробовете си да дирят птици към роден небосклон („Безкр. гробове“ — 31).

Поета джлбоко обича родината си; своите страдания той слива с нейните, и за отмената им е готов да умре. Той се чувства син на селото, израснал сред идилична непосредственост, в гората, под звездното небе, духа му е откърмен с приказки, отрано още града се рисува във въображението му като вълшебен край, дето животът е разгърнал вълната „Любов, и щастие, и красоти“. И никаква сила още от детинство го тегли към града. Но той е вече там, — сред неговите: труд, глад, лжий и смрад. И ето, той се чувства вече негов син, съзнавайки своето нищожество и сила, грижи и робство, ведно със своето лицимерие и двуличност, супров, озверен, жадуващ за покой, но и за бунт готов („Граджт“); града ражда уличници, жадни за зрелища и хляб (— 21); улицата — това е арената на безпаметни вражди; тука е живота стегнат в юздите на грижи; а привечер когато по нея прииждат тълпите, той вижда на барикадите вечния мираж („Улица“ 59) — Гнетен от неволи, глад и нищета, в душата на поета израства купнеж по родната земя по мира и тишината на селото, дето го вика простора, ниви и ливади, дето живее още властно духа на дедите. И из гърдите му се изтръгва болезнен вопжл:

Да ми е да развъртя косата,
Да ми е след ралото да крача,
Да ми е с кавала след стадата
Жалбите ти святи да изплача,
Земйо, майко моя!

Същевременно той се чувства безсилен да стори това, долавя го само като купнеж, като мъжа, ще е легнала в душата му, и разбира, че —

Ще умра далеч от теб в разлжка,
Син прокуден на селото бедно,
Земйо, майко моя! („Купнеж“)

Песимизът и отрицанието намират лек в мечтите — да се слее със живота на природата; и сред нея — ще се пръжнат воплите му като роса.

Скрябта като мъгла ще изчезне.

Отново в гърдите му ще се разбуди скрита млада мъжка, ще бликне любов; ще окрепне в него вярата в живота, и ще жадува за подвиг вдъхновен („отнеси ме...“ 18); — и ще измоли от вятъра — лекокрилост, от птичката — звънлива песен